

శ్రీ వేమన ఆంధ్రభాషానిలయము

సంఖ్య: 99

శతకము

గ్రంథ సంఖ్య: 99

మాటూరు వేంకటేశ విరచితము.

ప్రకాశకులు

యీ గ్రంథకర్తగారి వసుకుడుగు

భూగిరుణదాల శతకమును రచించిన

మాటూరు వెంకటప్పయ్యగారి శాస్త్రుడుగు

మొట్టమొదట అచ్చారావు.

మ॥ మాటూరు లక్ష్మీనరసింహారావు

ప్ర॥ ప్రతాప వేంకటేశ్వరశాస్త్రి శతావధాని గార్లచే

సరిచూడబడినది.

—❧—

దెబవాడ వాణి ముద్రాక్షరశాలలకుండు ముద్రితము.

1933.

మూటూరు వానశతకము.

శం॥ శ్రీరమణీధవళేశవ । నారదహృతకమల భృంగః నంద
తనూజా । క్షీరనిధిశయన యచ్యుత । మారనహస్రస్వరూ
ప • మాటురివాసా॥

శం॥ శ్రీకర మునిజన హృదయవ । శీకరకరుణాకరశశిః శేఖర
నుతశో । భాకరయంజనభీకర । మాకభిమతములనొసం
గు • మాటురివాసా॥

శం॥ ధారుణీధరనుత ధూర్జటి । భారతివతి వినుతశౌరి • ప
ద్మదళాక్షా । వారణ శోకనివారణ । మారమణసుమేరు
ధీర • మాటురివాసా॥

శం॥ సూటిగ నీకధలన్నియు । ధాటిగశతకంబుజెప్పి • తద్ద
యుభక్తికా । జాతెదసిమాహాత్మ్యము । మాటికి మాటికిని
ఈశ • మాటురివాసా॥

శం॥ అరిజనమర్దన సుగుణా । కర కన కాచలనివాస • కారు
ణ్యనిధీ । కరించదలొకనాయక । మిరువకపూజింతునిన్ను •
మాటురివాసా॥

కం॥ మురహర నరహరి వామన । సురవినుత విదూరకమలః
శోభితవక్షా । గిరిసుతపూజితపదయుగ । మరిగితి నను గావత
య్య • మాటూరివాసా॥ ౬

కం॥ నారాయణ గోపాలక । పారాశరమానివంద్య • వన్న
గతల్పా యేరీసీసమదై వము । మారెన్నగ వేల్పులందు •
మాటూరివాసా॥ ౭

కం॥ బృందావన సంచారణ । నందాత్మజ చక్రపాణి • నర
సఖహరిగో । విందామురహర, యాశ్రీతమందార యహీ
శశయన • మాటూరివాసా॥ ౮

కం॥ ఉర్వీభారనివారణ । దర్వీకరరాజవినుత • దర్పకజనకా ।
గర్వాసురమదభంజన । మర్వకనినుగొల్తు నెపుడు • మా
టూరివాసా॥ ౯

కం॥ మాటికినిన్ను చలంచిన । గోటనుమీటిసటుబోవు • ఘో
రభవంబుల్ । సాటెద నెల్లడనిట్లని । మాటలు వేయ్యేల
నింక • మాటూరివాసా॥ ౧౦

కం॥ రక్కసివివకుచదుగములక్కటరుచిపుట్టగుడివి • యద్భుత
లీలక । గ్రక్కున దానవి జంపితి । మక్కువనిను ముగలు
బాగడ • మాటూరివాసా॥ ౧౧

కం॥ ముద్దులుజూపుచునందుని । ముద్దుల తనయుండవై న •
మువ్వల శక్తిక । బెద్దలు నబ్బుర మొందంగ । మద్దులు వడం
గూల్చితీపు మాటూరి వాసా॥ ౧౨

కం॥ బాలుడనయ్యను గోప । స్త్రీలను వలపించి ప్రీతి • జే
కొంటివి నీ । లీలలు యద్భుతములు వన । మాలాధర చిద్వ
లాస • మాటూరి వాసా॥ ౧౩

కం॥ హర నజలకై న జిక్కని । పరమాత్ముడని పు గోప •
భామినులకు నం దరికింజిక్కి మెలంగిన । మరుగులు గన
లేరె వారు • మాటూరివాసా॥ ౧౪

కం॥ నందునినుండలు బడసం । క్రందను డాగ్రహమునవడి •
రాల్గురిపింపక । నందుడు మొరబెట్టినన । నృందరముగ
జీయవె గిరి • మాటూరి వాసా॥ ౧౫

కం॥ మట్టితినఁ దల్లినిచ్చుం । గొట్టిన నోరపుడుదెరచి • గొ
బ్బున జగముల్ । గట్టిగజాపవెహరియే । మట్టుకు నిన్దన
వశంబె • మాటూరివాసా॥ ౧౬

కం॥ ఆపదవేళను భక్తిని । మీపదయుగళము దలంప • మే
లుగచీరెల్ । ద్రావిడికి నక్షయంబుగమావతి నీవీయలేద •
మాటూరివాసా॥ ౧౭

కం॥ హరిసుతునకు సారధివె । కురుబలమంతయును గూల్చి •
కూరిమితోడన్ । ధరణీరాజ్య మొసంగవె । మరి కౌంతేయు
లకుఁ గృష్ణ • మాటూరివాసా॥ ౧౮

కం॥ కురుపాండవ సఖ్యతకై । కటిపురమునకేగివారికందువ
గని ని । ర్జరరిపు మర్దనకోప మ । మరజాపవె దివ్య
రూపు • మాటూరివాసా॥ ౧౯

కం॥ సాగ సై న వనితరూపముఁ దగఁదాల్చియు దైత్యకోటి •
తల్లడపడఁగా । నగధర సుధ సురలకుఁ గిమ్మగ ద్రాగనొ
నంగితీవె • మాటూరివాసా॥ ౨౦

కం॥ రక్షిత మునిబృందారక । పక్షికులాధిపశురంగ • పం
కజనాభా । పక్షస్థల మణిశోభిత । మక్షిక సమదైత్యభా
వ • మాటూరివాసా॥ ౨౧

కం॥ శ్రీధరశ్రీధర, లక్ష్మీ । నాధసురేశ వినుతి యను ♦ సం
దన వీడా । వ్యాధి వినాశశుభకర । మాధవను నేలు
కొమ్ము ♦ మాటూరివాసా॥ ౨౨

కం॥ కమలజాడాదిగ నమరులు । విమలముగాఁదెలియలేరు ♦
వెన్నుండ నిన్ను । విమతుండ నేనెటుగనియెద । మమకార
వికారపరుడ ♦ మాటూరివాసా॥ ౨౩

కం॥ ఎన్నివిధంబులభక్తుని । మన్ననజేయుటకునీవె ♦ మాధ
వ యికనీకన్నను నెవరినెరుగనుడ । మన్ననఁగావాడు
మయ్య ♦ మాటూరివాసా॥ ౨౪

కం॥ మన్నింపుము నారాయణ । సన్నుతఁ జేసెదనునిన్ను ♦
సకలవిధములన్ । మన్ననకఁ దగివదాసుండ । మన్నన నను
జేయఁయ్య ♦ మాటూరివాసా॥ ౨౫

కం॥ కంటిని నీవదయుగళము । వింటిని నీకధలనెపుడు వేడు
కతోడన్ । యంటిని మీబంటుగ నే । మంటిని నిను ।
గావుమంటి ♦ మాటూరివాసా॥ ౨౬

కం॥ ఖరకర హిమకరనేత్రా । సిరివరకటకంతవినుత ♦ చిన్న
యరూపా । కరుణను జూడును నను యేమరకుము కరు
ణాబ్ధిచంద్ర ♦ మాటూరివాసా॥ ౨౭

కం॥ ఇందిరవల్లభ హాగో । వింద ముకుంద కమలాక్షు వేద
స్తుత్యా । నంద తనూభవ సురగిరి । మందిర సుగుణాల
వాల ♦ మాటూరివాసా॥ ౨౮

కం॥ అంబిక! జపదేవత కనకాంబర! విశ్వంభర! సర కాసుర
హరణా । యంబురుహనయన నిను నిగి । మంబులు కొని
యాడునెపుడు ♦ మాటూరివాసా॥ ౨౯

కం॥ నిన్ను నుతింపఁజాలను । యెన్నికగల బ్రహ్మరుద్రుఁ ♦
లెన్నఁగలేకే । యున్నయెడ నొత్తవాడను । మన్ననకేఁ
దగినవాడ ♦ మాటూరివాసా॥ 30

కం॥ గోవింద! నీదుకీర్తన । గావించిన జనులకెల్ల ♦ గల్గుశు
భంబుల్ । నేవించెద నిన్నెప్పుడు । మావిన్నప మాల
కించు ♦ మాటూరివాసా॥ 31

కం॥ నానుండనై భువియందున । భాసురముగ నీదుకధలు ♦
బాడుచునుందుకా । నీసరి దైవములేడని । మా సతిపతి
చాటువాడ ♦ మాటూరివాసా॥ 32

కం॥ ఎంచితి నీమహిమంబులు । కొంచెము నామీదకరుణ ♦
గొనుటయె చాలున్ । సంచితభవములు బొయును । మం
చుతోలఁగిపోవుభంగి ♦ మాటూరివాసా॥ 33

కం॥ వికసిత వనరుహ సేత్రా । సకలామర కోటివంద్య ♦ సర్వా
ధ్యక్షాః । బకశకట దైత్యమర్దన । మకరాలయ దృఢని
వాస ♦ మాటూరివాసా॥ 34

కం॥ మకరికి జిక్కియు కరివరుఁ । డకలంక మనస్కుడౌచు ♦
నాత్మ దలంపన్ । బ్రకటముగ నతనిగాచిత్తి । మకరేం
ద్రుని ద్రుంచివైచి ♦ మాటూరివాసా॥ 35

కం॥ సనకసనందనసేవిత । యనిమిషపతివినుతశౌరి ♦ యభివి
హారా । ననుగావుము నీదాసుడ । మనసిజ శతకోటి రూ
ప ♦ మాటూరివాసా॥ 36

కం॥ చక్రాయుధసర్వేశ్వర । శక్రార్పితపాదపద్మ ♦ శర్వాణి
నుతా । శుక్రాప్తశిష్యహరరా । మాకుచగిరిమధ్యవాస ♦
మాటూరివాసా॥ 37

కం॥ కదలనిచాపధరుండును । వదలకనిన్నెపుడుదలచి • వాసికి
నెక్కెక్కా । మునమున నీనుతుండగువిధి । మదికింపుగన్మప్పిజే
యు • మాటూరివాసా॥ ౩౮

కం॥ జలచరరూపముదాల్చియు । జలనిధిలోనిగమచోరు •
జగపియు వేదం । బులనుచుండదయతోడఁ గ । మలజన
కు నొసంగితయ్య • మాటూరివాసా॥ ౩౯

కం॥ సురరాక్షసవర్షులును । ధరగిరి కవ్వముగనబ్ధి • ద్రచ్చు
గ జగముల్ । దెరలిభయంపడకరూణ వ । మరితివికూర్మంబు
వగుచు • మాటూరివాసా॥ ౪౦

కం॥ కనకాక్షుండవనిఁ జేకొని । వననిధికింజనిన నపుడు • వాని
వధింపఁ । గనలుచుసూకరమైతివి । మనసాప్పకచిత్త్రకాశ •
మాటూరివాసా॥ ౪౧

కం॥ సరహర్షివైరాద్రంబున । సరభోజుని నొడసిపట్టి • సఖి
ములచే, వేదరుచుగజీరివధించితి । మరినినుఁబొగడంగవశమే
మాటూరివాసా॥ ౪౨

కం॥ బలింగనుగొని మూడడుగులు । యిలదానమునడిగిపట్టి •
యింద్రాదులకై । బలిబంధింపవె వామన । మలనులేజప
మాలమంత్ర • మాటూరివాసా॥ ౪౩

కం॥ ధరణిగలరాజులందర । నిరువదియొకమారుదృంచి • యి
లఁబ్రభ్రాతీక । బరగిన భార్గవరామ యు । మరనేవితపాద
పద్మ • మాటూరివాసా॥ ౪౪

కం॥ దశరథతనయుండవై దశ । దిశలనునీయశమునిండ • దివి
జలుపొగడఁ । దశముఖునిదృంచివైచితి । మశకసమూనము
గజూచి • మాటూరివాసా॥ ౪౫

కం॥ యదువంశంబునబుట్టియు॥ మదకలితుల, ధేనుకాది • మ
నుజాశనులన్ । మదమణచి జగముగాచుట । మదినిం
బలరామతలఁతు • మాటూరివాసా॥ ర౬

కం॥ పురములుమూడుజయింపగ । హరుఁడరుగనసాధ్యమైన •
నద్భుతభంగిన్ । శరరూపమై జయించితి । మరిబుద్ధుడ
వౌచునీపు • మాటూరివాసా॥ ర౭

కం॥ కలినింగలి కాక్షుడవై । కలిపురుషులనెల్లజంపి • కాశ్యపిని
ఖలా! ఖలధర్మంబులుమరిని । ర్మలముగనిల్పెదవునీపు • మా
టూరివాసా॥ ర౮

కం॥ ముదమున నినుఁగొనియాడెద । వదలక నీపాదయుగము
భజింతుడగన్ । యదువంశోద్భవ యిక నా! మదిఁగోరిన
కోర్కెలిమ్ము • మాటూరివాసా॥ ర౯

కం॥ దీనజన రక్షకత్వము । పూనినదైవంబవీచి • పురహర
వినుతా । దీనునిననుఁ గృపజూడుము । మాని మనఃపద్మ
భృంగ • మాటూరివాసా॥ ౧౦

కం॥ చదువులు చదువుటనెల్లను । చదువరియై తాను ధనము •
సంపాదించున్ । మదమణచి నిన్నునెంతయు । మదినిం
గనలేడు నరుడు • మాటూరివాసా॥ ౧౧

కం॥ తీసిగల తేనెగోరక । వేపల చవిగోరునట్టి • వెట్టియు
గలడే! పాపహర నిన్నుఁగొల్పెద! మాపతియిక నెవరిగొల్వ •
మాటూరివాసా॥ ౧౨

కం॥ రారా యదువంశోద్భవ । రారా మునిమానసాబ్జ • రా
జీవాక్షా! ధీరోదార రమేశ్వర । మారామ నిధానరార •
మాటూరివాసా॥ ౧౩

కం॥ తటచెడఁ బరతత్త్వంబులు । బటచెడనీకథలునినఁగఁ , భ
క్తనిధానా । విటచెడను మోహరశ్చుల । మటచెడ నిహ
లోక సుఖము • మాటూరివాసా॥ 20

కం॥ నిలచెడ నిర్మలబుద్ధిని । దలఁచెడ నీ ప్రాభవంబు • తద్ద
యుభక్తికా । గొలిచెడ నీచరణంబులు । మరచెడనజ్ఞాన
బుద్ధి • మాటూరివాసా॥ 21

కం॥ నందతనూభవ నురగిరి మందిరగోపాల కృష్ణ • మన్నిం
పుదయకా । వందనములాచరింతు న । మందకటాక్షమున
జూడు • మాటూరివాసా॥ 22

కం॥ దారాపుత్రాదులతో గారాములు సల్పుచుండి • కమ్మ
నియటుకుల్ । చారెడు కుచేలుడిచ్చిన మారొప్పుగ సిరుల
నీవె • మాటూరివాసా॥ 23

కం॥ నిర్గుణరూపుడవయ్యను సర్గస్థితిలయము నేయ • సగుణుండ
వునై । భర్గస్తుతకౌర్యాదు । ర్భాగ్యుల యేపడఁచితీవు •
మాటూరివాసా॥ 24

కం॥ పరమబ్రహ్మం బవుచు । స్థిరజనపదమునను నీవు • శ్రీ
కృష్ణుడవై । చరియించు నీకు నే ను । బరమున వేమొ
క్కులిడుదు • మాటూరివాసా॥ 25

కం॥ ఉరగులదొర వేనోళ్ళను । పలుమరు నినుబొగడలేక • పం
డియునిగిడకా । నరుడను మూఢుడనజ్ఞుడ । మఱినిను ను
తిఁజేయఁగలనె • మాటూరివాసా॥ 26

కం॥ ఎందునఁజూచిననగవడ । వందురుగనుఁగొనఁగ వేడ్క •
నభిమతబుద్ధికా । బొందితపించిన దొరకవు । మందలఁజరి
యించుటెట్లు • మాటూరివాసా॥ 27

కం॥ సంసారమునిస్సారము । హింసాకరమానుగాన • హే
యంబనుచున్ గంసారిన్ భజించెద । మాంసాశననాశ
యాశ ♦ మాటూరివాసా॥ ౭౮

కం॥ అనమశరజనక మురహర । లనతకనకవననవిమల • లా
లితనయనా । ముసలాయుధననుజిన్ముడ । మసలక నను
నేలుమయ్య ♦ మాటూరివాసా॥ ౭౯

కం॥ వసచరబలములతోడను । వససిధి బంధించివేగ • వంచ
నసీతన్ గొనిపోయినదశకంతుని । మననీయక జంపితీపు ♦
మాటూరివాసా॥ ౮౦

కం॥ అరివడ్యర్థంబులుధర । నురుమాడినపిదపగాని • నుత్తమగ
తులన్ బరిపూర్ణతనీయపుయని । మరువకయరివర్గమణితు ♦
మాటూరివాసా॥ ౮౧

కం॥ అక్కటయెంతగవేడిన । నొక్కటెనుఖమైనమాట • ను
డువగరాదేనికన్పుదాసుండనన్నున్ । మక్కువగాజూ
డవయ్య ♦ మాటూరివాసా॥ ౮౨

కం॥ చంచలమగు యిహసుఖముల । వంచనపడిచాలవీసికి •
వాక్కున మిమ్మున్ । యెంచితిదాసుండనై తినిమంచిగనీ
భజననేతు ♦ మాటూరివాసా॥ ౮౩

కం॥ కాయంబస్థిమనియును । కాయజ సంహారవినుత • గట్టి
గమిమ్మున్ । బోయని భక్తిదలంచిన । మాయునుపా
వంబులెల్ల ♦ మాటూరివాసా॥ ౮౪

కం॥ ఉంచవెజగములు కుడిని । బెంచవె తజ్జనులం దండ్రు •
పెంచినమాడ్కిన్ । యెంచగ నేసీతనయుండ । మంచిగన
ను త్రొవుతిండి ♦ మాటూరివాసా॥ ౮౫

కం॥ యెన్నివిధంబులఁ జూచిన | మన్ననగల ప్రభువవీవె ,
మాధవనిన్నున్ | యెన్నఁగఁజాలనుదాసుడ | మన్నింపఁగ
వచ్చునయ్య , మాటూరివాసా॥ ౧౦౨

కం॥ రామారాఘవ దశరథ | రామానిను నమ్మినాడ ♦ ఘృ
కులతిలకాస్వామి ననునేలుటకు ర | మృగ మోసకదీనుడ
నని , మాటూరివాసా॥ ౧౦౩

కం॥ హరినారాయణ మాధవ | నెరనమ్మినవాడ నిన్ను , నీ
దాసుడనై | నిరతము నేసేవించెద | మరువకు నామీది
కరుణ ♦ మాటూరివాసా॥ ౧౦౪

కం॥ నగధర నిను బహువేడితి | నగుటాటులు చేయకయ్య ♦
నమ్మినబంటన్ | నిగమస్తుత ఫలమిడి సిరి | మగఁడా వడి
బ్రోవునన్ను ♦ మాటూరివాసా॥ ౧౦౫

కం॥ శ్రీధరహరి నామదియే | గాధల ఒడలేకనిన్ను ♦ గట్టిగఁ
వలఁచుట | బాధలను బొందనీయక | మాధవ నరసింహ
రూప , మాటూరివాసా॥ ౧౦౬

కం॥ హరిగోవింద జనార్దన | గరుడధ్వజ చక్రహస్త ♦ కంస
త్వంసీ | కరుణింపుము కరుణంపుము | మరిగితి నీ పాద
ముగము , మాటూరివాసా॥ ౧౦౭

కం॥ దర్పక హరనేవిత వద | సర్పకులాధిపతిశయన , సాం
ద్రగుణచయం | బేర్పడశతకముజెప్పి న | మర్పణగావిం
తునీకు , మాటూరివాసా॥ ౧౦౮

కం॥ మాటూరి వేంకటదాసుడ | నీటుగ శతకంబుజెప్పి , ని
శ్చలభక్తి | ధాటిగ గృతినీకిచ్చితి | మాటికి నన్నేలవ
య్య ♦ మాటూరివాసా॥ ౧౦౯